

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

FACULTEIT
INGENIEURSWETENSCHAPPEN

Master
Computer-
wetenschappen

Masterproef
Jens Claes

Promotor
Marc Denecker

Begeleiders
Bart Bogaerts
Laurent Janssens

Academiejaar
2016-2017

P. Blackburn and J. Bos.
Representation and
inference for natural
language. A first course
in computational
semantics. CSLI, 2005.

P. Blackburn and J. Bos.
Working with discourse
representation theory.
An Advanced Course in
Computational
Semantics, 2006.

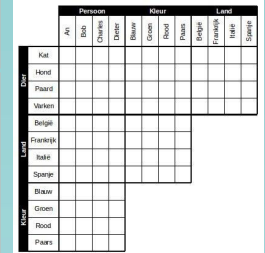

Automatisch vertalen van logigrammen naar logica

Motivatie

In het *Knowledge Base*-paradigma wordt een probleem gereduceerd tot een specificatie waarop verschillende inferenties worden uitgevoerd. Een formele specificatie is echter moeilijk te lezen en te schrijven. Het automatisch vertalen van natuurlijke taal naar logica lost dit probleem op.

Deze thesis onderzoekt het vertalen van een logigram (een puzzel met een aantal constraints in natuurlijke taal) naar een formele specificatie in logica

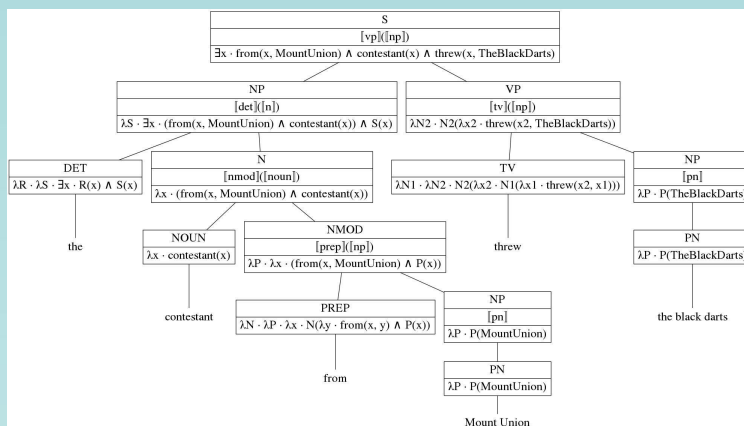
Voorbeeld - The contestant from Mount Union threw the black darts

Lexicon

Woord	Categorie	Betekenis
the	Lidwoord (DET)	$\lambda R \cdot \lambda S \cdot \exists x \cdot R(x) \wedge S(x)$
contestant	Substantief (NOUN)	$\lambda x \cdot \text{contestant}(x)$
from	Voorzetsel (PREP)	$\lambda N \cdot \lambda P \cdot \lambda x \cdot N(\lambda y \cdot \text{from}(x, y) \wedge P(x))$
Mount Union	Eigenaam (PN)	$\lambda P \cdot P(\text{MountUnion})$
threw	Overgankelijk werkwoord (TV)	$\lambda N1 \cdot \lambda N2 \cdot N2(\lambda x2 \cdot N1(\lambda x1 \cdot \text{threw}(x2, x1)))$
the black darts	Eigenaam (PN)	$\lambda P \cdot P(\text{TheBlackDarts})$

Grammatica

Grammaticale regel	Betekenis
$S \rightarrow NP VP$	$[[VP]]([NP])$
$NP \rightarrow DET N$	$[[DET]]([N])$
$NP \rightarrow PN$	$[[PN]]$
$N \rightarrow \text{NOUN NMOD}$	$[[NMOD]]([NOUN])$
$NMOD \rightarrow \text{PREP NP}$	$[[PREP]]([NP])$
$VP \rightarrow TV NP$	$[[TV]]([NP])$

Een semantisch framework

(Blackburn en Bos 2005, 2006)

Het lexicon is verschillend per logigram. De grammatica is dezelfde voor alle logigrammen.

De betekenis van een woord is een functie van de lexicale categorie.

Compositionaliteit: de betekenis van een woordgroep is een combinatie van de betekenissen van de woorden waaruit ze bestaat. Zo wordt de betekenis van de woorden naar boven toe gepropageerd in de parse tree

Types en het formeel vocabularium

Veronderstelling: **elk woord heeft 1 type** per logigram.

Bij meerdere constraints **unificeren** de woorden die meerdere keren voorkomen de types. Verdere unificatie verloopt via vragen aan de gebruiker i.v.m. synonymie van woorden.

Substantieven en eigennamen introduceren een *basistype*. Overgankelijke werkwoorden en voorzetsels introduceren een afgeleid *tuple-type* (met 2 basistypes als argument).

Eigennamen worden vertaald naar constanten van constructed types. Door unificatie van de basistypes worden deze eigennamen gegroepeerd.

Voorzetsels en overgankelijke werkwoorden introduceren een predicataat.

Extra axioma's (toegevoegd aan de theorie, specifiek voor logigrammen)

- Linken van predicaten a.d.h.v. hun signatuur
 - Bv. Twee predicaten met dezelfde signatuur zijn gelijk
- Elk predicataat is een bijectie
- Symmetrie-brekende axioma's

Resultaten

Gegeven: Aantal (basis)types, de constraints (in het Engels) en het logigram-specifiek lexicon

Extra vragen aan de gebruiker:

- Unificatie types (op basis van synonymie van woorden)
- Domein voor numerieke types

Resultaat: Vocabularium + Theorie in IDP

Experiment: Grammatica op basis van 10 puzzels

Evaluatie: 10 nieuwe puzzels allemaal vertaalbaar mits 80 (kleine) correcties aan de constraints in natuurlijke taal.

Conclusie: Succes mits beperking op gebruikte grammatica

Probleem	Aantal	Voorbeeld
Ontbrekende woorden	6	John's trip will begin before Janice's trip
Overtollige woorden	7	Wolfenden was said to be haunted by
> 1 type voor 1 woord	21	The trip starts begins at 9 and starts at Kiev
The one	15	... before the one tour starting ...
Herschrijving NP	18	The comet Parks discovered by Parks
Type conversie	3	John finished before the man acting as doctor
Andere	10	\$5.99 \$6